



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO  
GJYKATA KUSHTETUESE  
УСТАВНИ СУД  
CONSTITUTIONAL COURT

---

Priština, 12. decembar 2011. god.  
Br. ref.:RK173/11

## REŠENJE O NEPRIHVALJIVOSTI

u

slučaju br. KI 42/11

Podnosilac

**Dede Bala**

**Ocena ustavnosti presuda Opštinskog suda u Prištini P. br. 2630/2006,  
Okružnog suda u Prištini Ap. br. 242/2007 i presude Vrhovnog suda Kosova  
Pkl. br. 101/2010**

**USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO**

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik  
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika  
Robert Carolan, sudija  
Altay Suroy, sudija  
Almiro Rodrigues, sudija  
Snezhana Botusharova, sudija  
Ivan Čukalović, sudija  
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i  
Iliriana Islami, sudija

### **Podnosilac zahteva**

1. Podnosilac zahteva je Dede Bala iz opštine Đakovica.

## **Predmetna stvar**

2. Podnosilac zahteva navodi povredu člana 7. stava 1. [Vrednosti], člana 31. stava [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 6. i 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: „Konvencija“), člana 54. [Sudska zaštita prava], i člana 102. stava 2. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: „Ustav“). Podnosioci zahteva takođe navode povredu člana 1. Protokola br. 1 Konvencije.

## **Pravni osnov**

3. Zahtev je zasnovan na članu 113. stavu 7. Ustava; čl. 46, 47, 48. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

## **Osporene sudske odluke**

4. U svom zahtevu podnosilac osporava presudu Opštinskog suda u Prištini P. br. 2630/2006 od 26. marta 2007. god. On takođe osporava presudu Okružnog suda u Prištini Ap. br. 242/2007 od 27. maja 2010. god. i presudu Vrhovnog suda Kosova Pkl. br. 101/2010 od 30. decembra 2010. god.

## **Postupak pred Sudom**

5. Dana 28. februara 2011. god. podnosilac zahteva je podneo dopis sa argumentima za žalbu Ustavnom sudu Kosova (u daljem tekstu: Sud).
6. Podnosilac zahteva je 24. marta 2011. god. podneo zahtev Sudu.
7. U svom zahtevu, podnosilac zahteva takođe zahteva privremenu meru za suspendovanje njegove kazne zatvora za vreme dok Ustavni sud ne odluči i oceni ustavnost osporene odluke.
8. Dana 18. aprila 2011. god. predsednik je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Kadri Kryeziu.
9. 29. novembra 2011. god., nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu o neprihvatljivosti zahteva.

## **Kratak opis činjenica**

10. Dana 26. marta 2007. god. Opštinski sud u Prištini je svojom odlukom P. br. 2630/2006 proglasio podnosioca zahteva krivim za izvršenje utaje poreza iz člana 249. stava 2. u vezi sa stavom 1. Privremenog krivičnog zakona Kosova (UNMIK/REG/2003/25, u daljem tekstu: PKZK).
11. Opštinski sud je osudio podnosioca zahteva na kaznu od godinu dana zatvora koju će služiti nakon što ova presuda postane pravosnažna i obavezujuća i izrekao mu novčanu kaznu od 12.000 evra koju je on morao da plati u roku od godinu dana od dana kada presuda postane pravosnažna i obavezujuća i to u 12 jednakih rata. Kazna zatvorom je trebalo da obuhvati i vreme koje je podnosilac zahteva proveo u pritvoru od 11. decembra 2006. god. do 26. marta 2007. god.

12. Podnosilac zahteva je takođe bio dužan da oštećenoj strani nadoknadi materijalnu štetu tako što bi platio iznos od 31.914,17 evra u roku od 15 dana nakon pravosnažnosti presude.
13. Opštinski sud je utvrdio da je materijalna dobit stečena izvršenjem krivičnog dela od strane optuženika iznosila najmanje 212.761,15 evra. U ovom slučaju konfiskacija dobitka nije bila moguća, tako da bi razlika između neto dobitka i štete (180.846,98 evra) trebalo da se plati Kosovskom konsolidovanom budžetu.
14. Podnosilac zahteva se žalio Okružnom sudu na tu presudu. On je naveo da je bilo proceduralne povrede u suprotnosti sa odredbama člana 403. stava 1. tačke 9. i 12, stava 2. tačke 1. i 2. Privremenog zakona o krivičnom postupku Kosova (UNMIK/REG/2003/26 u daljem tekstu PZKPK). On je došao do ovog zaključka jer je ispitivan od strane jednog službenika Odeljenja za istragu privrednog kriminala i korupcije u Prištini pre iznošenje dokaza, prilikom čega on tvrdi da je njegova izjava bila skraćena i bio je sprečen u korišćenju i iznošenju materijalnih dokaza tokom ispitivanja od dana hapšenja i nadalje. On je tvrdio da je presuda bila kontradiktorna i da ne sadrži razloge u odlučujućim činjenicama, da podizanju optužnice nisu prethodile istražne radnje koje bi, on veruje, potvrdile na ispravan način i u potpunosti činjenično stanje i da su njegova prava povređena jer od trenutaka hapšenja mu nije bilo dozvoljeno da koristi dokumentaciju koju je imao na raspolaganju u korist svoje odbrane.
15. Podnosilac zahteva takođe tvrdi je bilo kršenje člana 404. stava 1. tačaka 1, 2, 4. i 5. PZKPK-a jer; delo za koje je bio gonjen nije bilo predviđeno kao krivično delo po Uredbi UNMIK-a 2000/20 o Poreskoj administraciji koja je bila na snazi do 30. aprila 2005. god. Krivično delo po članu 15. stavu 1. PKZK-a podrazumeva umišljaj za utaju ili izbegavanje poreza što podnosilac zahteva nije imao. Presuda je bila, između ostalog, zasnovana na odredbi člana 71. PZKPK koji predviđa mogućnost kažnjavanja za krivična dela u sticaju, a poznato je da je podnosilac zahteva bio optužen samo za jedno krivično delo, čije izvršenje nije bilo dokazano od strane Opštinskog suda i konačno da je Opštinski sud pogrešno ustanovio činjenično stanje.
16. Dana 27. maja 2010. god. Okružni sud u Prištini je svojom odlukom Ap. br. 242/2007 delimično usvojio žalbu i izmenio presudu u pogledu presude kaznom, sledstveno Vrhovni sud je smanjio podnosiocu zahteva kaznu na 9 meseci. U obrazloženju ove odluke Vrhovni sud je naveo da prvobitnom presudom Opštinski sud nije ocenio sve olakšavajuće okolnosti na potrebnom nivou, naročito to da je podnosilac zahteva imao porodicu i nije bio prethodno osuđivan.
17. Okružni sud je odlučio da: je osporena presuda bila konkretna i jasna, nije bilo kontradikcije u njoj i u razlozima navedenim u osporenoj presudi. Okružni sud nije ustanovio da je u osporenoj presudi bilo suštinske povrede PZKPK-a, činjenično stanje je bilo potkrepljeno u potpunosti i na ispravan način. Prema zaključku i mišljenju Suda, finansijski veštak i Opštinski sud su pravilno primenili krivični zakon kada su zaključili da je u radnjama podnosioca zahteva bilo elemenata krivičnog dela utaje poreza iz člana 249. stava 2. u vezi sa stavom 1. PKZK-a. Na osnovu ovoga, ostatak presude je ostao neizmenjen.
18. Dana 12. avgusta 2010. god. podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti opet zbog povrede člana 403. stavova 1. i 12, kao i stava 2. tačke 1. PZKPK-a i člana 404. stava 1. tačke 1, 2, 4. i 5. PZKPK-a.
19. Vrhovni sud Kosova je svojom presudom Pkl. br. 101.2010, od 30. decembra 2010. god., odbio zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti. Vrhovni sud je odlučio da: to što

se podnosilac zahteva žali da je vođen na ispitivanje od strane službenika Odeljenja za istragu privrednog kriminala i korupcije pre nego što je iznet bilo kakav dokaz nije predstavljalo povredu člana 403. stava 1. tačke 9, ni jedan dokaz nije klasifikovan kao neprihvatljiv i da su se navodi da je pravo podnosioca zahteva na odbranu bilo povređeno pokazali kao neosnovani, jer je zapisnik sa sudske rasprave pokazao da je on uživao sva zakonom predviđena prava i da mu je pružena mogućnost da se brani tokom svih faza krivičnog postupka.

20. Vrhovni sud je odlučio da, dok krivično delo utaje poreza nije predviđeno po Uredbi 2000/20 o Poreskoj administraciji, krivično delo utaje poreza predviđa se na osnovu člana 249. stava 2. PKZK-a. Takođe to je bilo predviđeno Krivičnom zakonom Kosova (u daljem tekstu: KZK) koji je bio primenljiv do 2004. god. kada je usvojen PKZK. Međutim pošto PKZK predviđa blažu kaznu za krivično delo utaje poreza nego što predviđa KZK, ovo je primenjeno u skladu sa primenljivim zakonima kao najpovoljnijim zakonom za optuženog.
21. Tvrdnje podnosioca zahteva da nije znao da su te radnje bile zabranjene, jer je on završio samo osnovnu školu i da je obmanut u pravnom i faktičkom pogledu, prema Vrhovnom sudu, su apsurdne zbog činjenice da je optuženi najpre tvrdio da je primenjen neprimenljiv zakon pa onda da je rešenje zasnovano na neprihvatljivim dokazima. On je onda tvrdio da nije bilo potvrđeno da je optuženi izvršio krivično delo da bi na kraju zaključio da je optuženi u stvari izbegavao porez, ali da je bio obmanut, što je u potpunosti kontradiktorno.

### **Navodi podnosioca zahteva**

22. Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo kršenja člana 7. stava 1. Ustava jer sudovi nisu poštovali načela saglasnosti sa ljudskim pravima i slobodama i sa vladavinom prava, na kojima se zasniva ustavni poredak Republike Kosovo.
23. Podnosilac zahteva tvrdi da su sudovi propustili da mu daju punu i pravu podršku u zaštiti njegovih prava koja su garantovana Ustavom, naime da nisu pravilno presuđivali krivično-pravni spor. Stoga su sudovi, prema njemu, postupili u suprotnosti sa odredbama člana 31. stava 1. i 2. Ustava u vezi sa članom 6. i 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: ESLJP).
24. Podnosilac zahteva tvrdi da su sudovi propustili da pruže podnosiocu zahteva pravu sudsku zaštitu koja se garantuje članom 54. Ustava.
25. Podnosilac zahteva navodi da su sudovi prekršili član 102. stava 2. Ustava koji glasi: „Sudska vlast je jedinstvena, nezavisna, pravična, apolitična ili nepristrasna...” jer su sudovi doneli odluke u suprotnosti sa zakonom i na štetu podnosioca zahteva.

### **Preliminarna ocena privremene mere**

26. Što se tiče zahteva podnosioca da Ustavni sud uvede privremenu meru da mu suspenduje kaznu zatvora, Sud smatra da predstavke podnosioca zahteva ne sadrže dovoljne dokaze ili razloge koji bi opravdali uvođenje privremene mere.
27. Naročito, podnosilac zahteva nije dokazao, kao što se propisuje članom 27. Zakona, da će pretrpeti nepopravljivu štetu ako se ne odobri privremena mera. Pored toga nije utvrđeno da bi uvođenje privremenih mera bilo u javnom interesu.

28. Stoga, uslovi za uvođenje privremenih mera nisu ispunjeni i zahtev podnosioca mora da bude odbijen.

### **Preliminarna ocena prihvatljivosti zahteva**

29. Da bi mogao da presudi po žalbi podnosioca zahteva, Ustavni sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.
30. U ovom pogledu Sud podseća da prema pravilu 36(1)(c) „Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.”
31. Pravilo 36 (2) Poslovnika o radu dalje propisuje da:
- „(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
- a) da zahtev nije *prima facie* opravdan, ili
- b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili
- c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom, ili
- d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”
32. Podnosilac zahteva nije dostavio nijedan *prima facie* dokaz kojim bi ukazao na povredu svojih prava koja su mu garantovana Ustavom (vidi Vanek protiv Republike Slovačke, Odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.).
33. Sud nalazi da su tvrdnje podnosioca zahteva o, *inter alia*, kršenju člana 31. Ustava u vezi sa članovima 6. i 13. Konvencije, kao i člana 1. Protokola br. 1 Konvencije u potpunosti nepotkrepljene.
34. Sud primećuje da je Vrhovni sud razmatrao navode podnosioca zahteva u svojoj presudi Pkl. br. 101.2010 od 30. decembra 2010. god. Uzimajući to u obzir Ustavni sud ne nalazi da su odgovarajući postupci bili na bilo koji način nepravedni ili ukaljani arbitrarnošću. (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, Odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17964/06 od 30. juna 2009. god.)
35. Sud sledstveno zaključuje da je zahtev očigledno neosnovan, u smislu pravila 36. Poslovnika o radu.

## IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 27. Zakona i pravilom 36. Poslovnika o radu, jednoglasno:

### ODLUČUJE

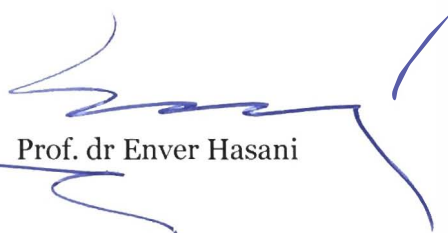
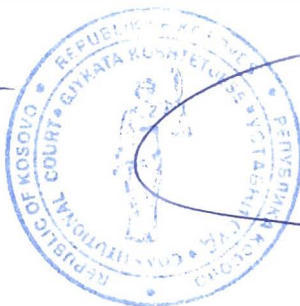
- I. DA ODBIJE zahtev za privremene mere;
- II. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- III. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

**Sudija izvestilac**

**Predsednik Ustavnog suda**



Snezhana Botusharova



Prof. dr Enver Hasani